

برنامه آموزشی اصول طراحی و نقاشی

تدوین و آموزش: داریوش قاسمیان دستجردی (۱۳۶۵ الی ۱۳۸۰)

Training Course / Fine Arts - by Dariush Ghasemian Dastjerdi

فهرست مطالب

بخش اول: مقدمات طراحی

۱. آشنایی با تمرین‌های مختلف خط (کشیدن خط صاف؛ مورّب، و دایره بر روی کاغذ طراحی):

الف - تمرین خط از جهات مختلف، برای نرمش دست قبل از طراحی ...

ب - تمرین هاشور زدن از جهات مختلف، برای ایجاد نرمش دست قبل از سایه زدن ...

ج - تمرین خط با تغییر فشار دست - به هنگام طراحی - و ایجاد خطوط:

۱/ کم رنگ (خط با فشار ضعیف دست)

۲/ متوسط (خط با فشار متوسط دست)

۳/ پر رنگ (خط با فشار قوی دست)

د - تمرین خط با تغییر فشار دست به هنگام طراحی و ایجاد خطوط نازک و ضخیم با توجه به پستی و بلندی‌های مدل ...

۲. طراحی مقدماتی از مدل‌های ساده:

الف - با استفاده از قرار دادن آنها در شکل کلی: دایره؛ مثلث، و مربع ...

ب - با استفاده از روش اندازه‌گیری با مداد ...

*** بعد از طراحی با خطوط کم رنگ، و قبل از تکمیل طرح به منظور تشخیص اشتباهات و اطمینان

از حفظ تناسب کلی می‌بایست به موارد زیر توجه کرد:

۱- نگاه کردن به طراحی، با فاصله گرفتن از طرح

۲- برعکس نگاه کردن به طراحی

۳- نگاه کردن به طراحی در آینه

خلاصه بخش اول:

۱/ طراحی خطوط اصلی مدل با خط کم رنگ ...

۲/ نگاه کردن به طراحی با فاصله گرفتن از طرح و رفع اشتباهات آن

۳/ تکمیل طرح با خطوط متوسط و پر رنگ

بخش دوم: طراحی و نقاشی

انواع طراحی:

الف. طراحی خطی و ساده

ب. طراحی با سایه روشن، برای ایجاد حجم

ج. طراحی دقیق با اجرای تمام جزئیات

*** در این مرحله از طراحی می‌بایست ابزار طراحی را تجربه کرد، از جمله ذغال طراحی، مداد، مداد کنته، روان نویس و ...

(هنگام طراحی باید با دقت به مدل نگاه کرده و سپس طرح را بر روی کاغذ منتقل نمود).

تقسیم بندی مدل‌های سه بعدی

تمامی موضوعات و مدل‌های سه بعدی موجود در دنیا به دو دسته اصلی و هر کدام به سه بخش تقسیم می‌گردند:

دسته اول، مدل‌های بی‌جان

۱. مدل‌های مرکب و بدون شکل هندسی خاص، و طراحی آنها در شکل کلی چند ضلعی ...
چند نمونه از مدل‌های مرکب: لباسی که از جارختی آویزان است، کفش، یک تکه سنگ، ...

۲. مدل‌های قرینه شکل با توجه به رعایت ۳ اصل مهم در آنها:

الف - خط محور مدل

ب - بازتر شدن سطح مقاطع مدل به نسبت دور شدن از خط افق چشم

ج - تفاوت اندازه و نوع قوس نیم دایره جلویی مدل نسبت به نیم دایره عقبی آن

چند نمونه از مدل‌های قرینه شکل: لیوان، گلدان و انواع مدل‌های استوانه‌ای شکل ...

۳. دورنما و طراحی مدل‌های مکعب مستطیل شکل (پرسپکتیو تک نقطه‌ای، دو نقطه‌ای و

سه نقطه‌ای با نماهای داخلی و خارجی)

چند نمونه از مدل‌های مکعب مستطیل شکل: انواع حجم‌ها و فضاها، چهار گوش و مکعب مستطیل، اطاق‌ها، ساختمان‌ها و ...

دسته دوم، مدل‌های جاندار

۱/ آناتومی انسان

۲/ طراحی گل و گیاه و طبیعت

۳/ طراحی پرندگان و حیوانات

(تمرین اصلی در این بخش شناخت شکل مدل با دقت در تناسبات آنها و مهارت یافتن در اثر تکرار و تمرین می‌باشد).

سایه روشن (با توجه به ۹ طیف تیره و روشنی از سفید تا سیاه، و جنبه‌های فیزیکی و روانی نور و سایه ...):

الف/ جنبه فیزیکی نور و سایه

منبع نور و ۵ وضعیت نور و سایه در مدل:

- ۱ - نور بدنه
- ۲ - سایه بدنه
- ۳ - نقطه نورانی
- ۴ - انعکاس نور محیط به بدنه مدل
- ۵ - سایه مدل بر روی زمین

ب/ جنبه روانی نور و سایه:

- ۱ - کیفیت نور
- ۲ - مقدار نور
- ۳ - جهت نور

ترکیب رنگ (دایره رنگی با توجه به ۲ دسته رنگ‌های اصلی زرد، آبی و قرمز ...)

رنگ‌های خالص (۱۵ رنگ دایره رنگی)

رنگ‌های مکمل

رنگ‌های گرم و سرد

رنگ‌های تیره و روشن

هماهنگی رنگی ...

اصول سه گانه رنگی:

۱/ رنگ مایه‌گی

۲/ تیره و روشنی

۳/ خلوص رنگی

ترکیب‌بندی (کمپوزیسیون)

ساختمان کامل یک اثر هنری بر ۵ بخش مهم استوار است:

۱. کمپوزیسیون موضوع
۲. تعیین نوع وسیله رنگی، ابزار لازم، و نیز تعیین سبک و تکنیک مورد نظر
۳. کمپوزیسیون خط و طرح
۴. کمپوزیسیون تیره و روشنی
۵. کمپوزیسیون رنگی

***** مدل نقاشی را می‌توان به ۳ بخش اصلی تجزیه کرد:**

الف - طراحی خطی مدل

ب - سایه روشن مدل

ج - رنگ مدل

موضوعات نقاشی

الف - طبیعت بی جان

ب - منظره

ج - تصویر انسان

د - صحنه‌های مختلف زندگی، خانه و شهر

ه - حیوانات و پرندگان

و - طرح‌ها و ایده‌های انتزاعی و مدرن

تمرین نقاشی

۱/ نقاشی رئالیستی با موضوعات مختلف، و با توجه کامل به انواع ترکیب بندی و تکنیک‌های پیشرفته نقاشی و خلق اثر هنری ...

۲/ نقاشی مدرن، با: حذف پرسپکتیو - تغییر رنگ مدل - تغییر اندازه‌ها - تلفیق مدل‌های غریب با یکدیگر - دفورمه کردن شکل مدل - نقاشی آبستره و انتزاعی ...

*** هنگام طراحی و نقاشی بطور دائم می‌بایست مراقب: ۱. طراحی صحیح مدل، ۲. صحیح بودن رنگ آمیزی آن، ۳. رعایت نسبت‌های تیره و روشنی؛ و بالاخره ۴. رعایت هماهنگی کل اجزاء و بخش‌های مختلف آن بود.

ابزار شناسی (شناخت انواع لوازم نقاشی، قلم‌موها، رنگ‌ها، بوم‌ها و ...)

شناخت سبک‌های هنری و تاریخ هنر ...

فعالیت پویای هنری ...

...

* - (تدوین این دوره آموزشی، حاصل مطالعه منابع متعدد فارسی و انگلیسی، و سال‌ها تجربه، نقاشی و آموزش به هنرجویان می‌باشد).

داریوش قاسمیان دستجردی

۱۳۸۰ - ۱۳۶۵

<https://sites.google.com/site/theofficialsiteofdariush>